

Kultur
Jimmy Eriksson
Tfn: 063-146703
E-post: jimmy.eriksson@regionjh.se

2017-11-08

RUN/568/2017

PM Bidragsfördelning till externa organisationer 2018

Enligt beslut i landstingsfullmäktige (JLL 332/2001) ska regionen ge stöd till länets organisations- och föreningsliv. I budgeten för 2018 har 8,46 mkr avsatts för ändamålet inom Kulturrens ram. Det är en minskning av föregående års anslag med 1,4 mkr. Minskningen av ramanslaget görs på grund av besparingskrav samt omprioriteringar inom Regionala utvecklingsnämnden. Regler och villkor för bidrag till externa organisationer, fastställda 2013-12-16 med komplettering 2014-09-08 gäller för bidragsfördelningen. Anslagsfördelningen sker i tre steg;

- 1) fördelning av totalanslaget till 3 målområden
- 2) fördelning från målområdena till olika organisationsgrupper
- 3) fördelning till organisationer inom organisationsgrupper

De två första stegen sker genom politiskt beslut och den sista fördelningen sker på delegation av kulturchefen.

Ärendebeskrivning

Från och med 2014 betraktas SISU Idrottsutbildarna som ett studieförbund som i likhet med övriga studieförbund ska svara upp mot statens syfte med stöd till folkbildningen. Det innebär att regionen år 2015 förstärkte organisationsgruppen Studieförbund med 364 tkr baserat på 2013 års redovisade studietimmar. Detta gjordes genom omfördelning inom organisationsanslagets totala ram. Ramanslaget för Studieförbund blev därför 4 510 tkr från år 2015. För 2018 så minskas anslaget till Studieförbund med 210 tkr.

SISU ingår inte i Folkbildning Mittnorrland, som är mottagare av regionanslaget för fördelning till övriga studieförbund. Studieförbunden har totalt minskat sin verksamhet från föregående år men SISU Idrottsutbildarna har kraftigt ökat sin verksamhet och når dessutom upp till 70%-regeln. SISU erhåller sitt anslag direkt från regionen enligt nedanstående beräkning.

Studieförbundens verksamhet i Jämtlands län 2016	
<i>Studietimmar SISU</i>	28 079
<i>Totalt antal studietimmar, studieförbund</i>	268 118
<i>Totalt anslag, kr</i>	4 300 000
<i>Kostnad per studietimme, kr</i>	16,04
<i>Beräknat anslag SISU, kr</i>	450 387
Anslag Folkbildning Mittnorrland, kr	3 849 613

Ungdomsorganisationerna har konstant minskat under den senaste tioårsperioden, både vad gäller antal organisationer som söker regionbidrag och medlemsantal. En del organisationer är inte längre berättigade bidrag enligt bidragsreglerna. För 2018 så minskas anslaget till Ungdomsorganisationer med 110 tkr.

Hälften av de politiska ungdomsorganisationerna, vars moderparti är representerat i regionfullmäktige, ansöker inte om bidrag vilket dels kan betyda att de inte finns representerade i länet eller att de saknar kontinuerlig verksamhet. För 2018 så minskas anslaget till Politiska ungdomsorganisationer med 50 tkr.

Idrottsförbundet fick 2015 ett minskat anslag med 170 tkr då medel omfördelades till SISU. Idrottsförbundet fördelar anslag till drygt 60 specialdistriktsförbund som organiserar 440 föreningar. Totalt engagerar idrottsrörelsen ca 80 000 medlemmar i länet. För 2018 så minskas anslaget till Idrottsförbundet med 120 tkr.

Handikapporganisationerna utgörs främst av Handikappsamverkan som organiserar 29 aktiva föreningar med kontinuerlig verksamhet. Jämtlands läns brukarråd ansöker om organisationsbidrag inom ramen för Handikapporganisationer. Grundbidrag till Jämtlands läns brukarråd hanteras i särskild ordning. Övriga handikapporganisationer, DHR, SRF och Glaukomförbundet söker organisationsbidrag samfällt och når knappt upp till 500 medlemmar som är kravet för regionalt bidrag. För att dessa organisationer ska ha möjlighet till kontinuitet samt samt att framåt kunna anpassa sig till regelverket så föreslås ett undantag från bidragsreglerna för 2018.

Pensionärsorganisationerna har en aktiv föreningsverksamhet och genomför sociala och hälsofrämjande aktiviteter i hela länet. Medlemsantalet har ökat konstant sedan 2006 och de bidragsberättigade pensionärsorganisationerna PRO, SPF och SKPF har nu ca 18 000 medlemmar tillsammans. För 2018 så minskas anslaget till Pensionärsorganisationer med 240 tkr.

Sedan Länsnykterhetsförbundet upphörde 2010 har medlemsantalet inom Nykterhetsorganisationerna varit relativt konstant. IOGT-NTO är den enda nykterhetsorganisation som ansöker om bidrag för 2018. För 2018 så minskas anslaget till Nykterhetsorganisationer med 260 tkr.

Vad gäller Övriga organisationer så kan det ske relativt snabba förändringar från år till år vad gäller antal organisationer som söker regionalt anslag. Bland de övriga organisationerna märks större föreningar som Heimbygda, Friluftsförbundet och Jämtlands läns konstförening men även samhällsorganisationer som Röda korset, Frivilliga Samhällsarbetare och BRIS. Östersunds teaterverkstad har ett särskilt stöd för sin regionala amatörteaterverksamhet. För 2018 så minskas anslaget till Övriga organisationer med 170 tkr.

Ekonomi

Anslagsfördelningen finansieras inom Kulturens budgeterade ram och medför ingen ökad kostnad för regionen i övrigt.

Regional utveckling

Anslagsfördelningen medför positiva effekter på flera av Regionala Utvecklingsstrategins prioriterade områden. Genom att stimulera länets organisationsliv så ökar förutsättningarna för lokal verksamhet där fler kan vara aktiva, delaktiga och skapande. Organisationerna erbjuder i de flesta fall ett livslångt lärande som ger goda förutsättningar för länets invånare att utvecklas. Det breda föreningslivet bidrar till upplevelser och aktiviteter i hela länet, både för länets invånare och för besökare. Föreningslivet bidrar i en del fall till stöd och service, inte minst i glesbygdsområden, där den sociala aspekten för sammanhållning, hälsa och lärande är central.

Jämställdhet och jämlikhet

Anslagsfördelningen berör indirekt kvinnor, män, flickor och pojkar genom att regionbidraget säkerställer att resurser finns för att utveckla lokal verksamhet. När det gäller studieförbundens verksamhet så deltar kvinnor i högre utsträckning än män i

exempelvis studiecirkelverksamhet. Organisationerna försäkras även att verka för god tillgänglighet i de lokaler som nyttjas för verksamheten. Redovisningarna visar även att det finns ett utvecklingsarbete att göra för att nå nyanlända och andra nya målgrupper.

Barns rättigheter

En stor utmaning för organisationslivet i allmänhet är att engagera och involvera barn och unga i både verksamhet och styrelsearbete. När det gäller ungdomsorganisationer så ska dessa särskilt sträva mot en majoritet av unga under 25 år i styrelsen. Vissa organisationer arbetar särskilt för barns rättigheter.

Miljö

Beslutet medför ingen direkt miljöpåverkan. Närheten till ett lokalt föreningsliv är positivt ur såväl ett demokrati- och tillgänglighetsperspektiv som ur ett miljöperspektiv.

Analys

En enkel analys visar att länets organisationsliv på olika sätt bidrar till att nå både regionens övergripande horisontella mål samt bidragsreglernas prioriterade målområden; Demokrati och delaktighet, Folkhälsa och hållbar utveckling och Det livslånga lärandet. Sammanfattningsvis är den stora utmaningen för många organisationer både att fortsatt engagera sina egna målgrupper och att nå nya målgrupper, inte minst nyanlända.

Organisationslivet och civilsamhället är i ständig förändring. Det traditionella föreningslivet tar sig nya uttryck och former och regionens regler blir i det avseendet ett trubbigt verktyg för att svara upp mot nya mål och utmaningar. Att dessutom hitta former för integration, engagemang och delaktighet ställer nya och utmanande krav på både civilsamhällets aktörer och myndigheter. Arbetet med uppföljning och statistik är omfattande och resurskrävande. Utifrån detta finns det ett stort behov av att se över hur regelverket fungerar i ett förändrat civilsamhälle samt hur ett standardiserat uppföljningsarbete kan genomföras.

Förslag

Utifrån det minskade ramanslaget till externa organisationer så föreslås en minskning av anslaget till samtliga organisationsgrupper. Skillnaden i minskningen görs utifrån prioritering av verksamhet som riktar sig till unga, lärande, integration och hälsa. Anslag till respektive organisationsgrupp framgår nedan. Förslaget innebär även att förvaltningen får göra undantag från bidragsreglerna när det gäller stödet till handikapporganisationer.

Anslag till organisationsgrupp	Anslag år 2018, tkr
Studieförbund	4 300 000
<i>varav SISU</i>	<i>450 387</i>
Ungdomsorganisationer	300 000
Politiska ungdomsorganisationer	250 000
Idrottsförbund	1 650 000
<i>varav länshandikappidrottsförbundet</i>	<i>393 000</i>
Handikapporganisationer	960 000
Pensionärsorganisationer	240 000
Nykterhetsorganisationer	260 000
Övriga organisationer	500 000
Summa fördelat totalanslag	8 460 000

Ingrid Printz
Kulturchef

Jimmy Eriksson
Kultursamordnare